

Presentatie kandelaars door Rika

Vaak worden er kaarsen aangestoken bij een uitvaart.
Kleinkinderen steken een kaarsje aan bij de kist van hun overleden grootouder,
partners of kinderen steken een kaars aan.
Het is vaak een eerste gebed, nog woordeloos.
Een gebed om licht in de duisternis.
We steken de kaarsen dan aan aan de paaskaars,
omdat juist het licht van Pasen
iets zegt over Gods trouw tot in de dood.
Vandaag steken we kaarsen aan
die ons gebed voor de nood in de wereld begeleiden.
Telkens wanneer we onze responsie zingen
zullen Rika en Jannie elk een kaars aansteken.

Kyriëgebed

Liefdevolle God,
Om een wereld waarin zoveel geweld is en zoveel angst,
waar mensen elkaar het licht en het leven niet gunnen
en waar de dood van de een de hemel voor de ander zou openen.
Tegen alle waanzin in en tegen alle terreur,
bidden wij u in ons lied:

Christus ons licht, schijn door ons heen, schijn door het duister,
Christus ons licht, schijn ook vandaag, hier in uw huis.

Trouwe God,

Om allen die gebukt gaan onder een persoonlijk verdriet,
vanwege de ziekte of de dood van een geliefde.
Om allen die leven met onvervulde wensen en verlangens,
voor wie hun droom maar niet uit lijkt te komen
en voor alle mensen die niet meer durven te dromen
daarom bidden wij:

Barmhartige God,

Om uw kerk onderweg, van Pasen naar Pinksteren,
zoekend naar bevestiging van het verlangen
dat de dood overwonnen is
en dat u ons doet opstaan uit angst en nood.
Om alle oude dogma's die ons soms blokkeren
om beelden van God die wij meekregen in onze jeugd,
om levend geloof dat ons opbouwt en kracht geeft,
daarom bidden wij,
Amen

Glorialied: Daar juicht een toon couplet 1 en 4 (Joh. de Heer 25)

1. Daar juicht een toon, daar klinkt een stem,

die galmt door gans' Jeruzalem;
een heerlijk morgenlicht breekt aan:
de Zoon van God is opgestaan!

4. Want nu de Heer is opgestaan,
nu vangt het nieuwe leven aan,
een leven door zijn dood bereid,
een leven in zijn heerlijkheid
Gebed voor het opengaan van de Schriften.

God boven alles en allen
wij komen tot U
en ons hart is verdeeld:
wij geloven en twijfelen,
wij hopen en zijn bezorgd,
wij danken en klagen;
o God, neem ons leven in handen
en geef in ons hart:
de kalmte om te aanvaarden wat we niet kunnen veranderen,
en de moed om te veranderen wat we kunnen veranderen,
en de wijsheid om tussen deze twee onderscheid te maken. Amen

Aan het einde van de dienst, wanneer jullie weer terug zijn uit de kindernevendienst, dan zingen we een lied waarvan de tekst luidt:

Here God wij zijn vervreemden
door de luisteren naar uw stem.

Over dat vreemdeling zijn doordat je gelooft in God wil ik graag iets vertellen. Geloven is niet altijd makkelijk. Zeker als je merkt dat je in de klas de enige bent die naar de kerk gaat, dan kan dat best lastig zijn.

En toch kan het soms ook heel mooi zijn als iemand net een beetje anders durft te zijn en durft te denken.

Ik wil jullie graag een filmpje laten zien van een gesprek tussen een vader en een klein jongetje. Ze gingen bloemen leggen nadat er in Parijs grote aanslagen waren gepleegd. Het jongetje was bang en de vader stelde hem gerust op een manier die ik heel mooi vind passen bij de verhalen van Jezus uit de bijbel. Over liefde die sterker is dan de dood.

Het bijzondere was dat heel veel mensen dit gesprek heel mooi vonden, ook al was het misschien heel anders dan anders. <filmpje>

<http://nos.nl/artikel/2069717-franse-kleuter-over-aanslagen-misschien-moeten-we-verhuizen.html>

De bloemen en de rozen zijn er om ons te beschermen.
Zolang wij durven geloven in deze tekenen van liefde,
blijven we misschien wel vreemdelingen,
maar zijn we niet bang.
Dat is ook een vorm van geloven: kiezen voor de liefde.

Kinderlied: lied 90 vers 1 en 3 uit de rode bundel

Schriftlezingen: Adrie van der Klis

Genesis 28: 10-22

Lied: 867: 1 en 2

Lucas 24: 13-35

Lied: 646: 1, 2, 3 en 4

Gemeente van onze Heer, Jezus Christus,

Het leven gaat gewoon door. Dat is een vreemde ervaring.

Na een prachtige bruiloft, na het overwinnen van een ziekte, maar ook na een verlies van een dierbare gaat het leven gewoon weer door. Voor jou als direct betrokkene heeft de tijd stil gestaan en staat alles nog op zijn kop, maar zodra je op straat komt en in de winkel, dan merk je dat alles gewoon door blijft gaan, alsof er niks is gebeurd.

En zelf moet je ook weer gewoon eten en drinken en je leven organiseren, net als daarvoor.

Je buitenkant past zich gauw weer aan, maar van binnen blijft het lange tijd zoeken.

Voor de hoofdpersonen in de Bijbelverhalen die wij vandaag lezen is dat ook het geval. Jacob moet verder als vluchteling in een land honderden kilometers van zijn vaderland.

Hij heeft van zijn broer het eerstgeboorterecht gestolen en sindsdien staat zijn broer hem naar het leven. Zijn toekomst mag dan wel gezegend zijn door zijn vader, maar in Berseba is die toekomst toch echt voorbij. Hij moet vluchten en zien dat hij in Charan een nieuw bestaan kan opbouwen.

De twee leerlingen op weg naar Emmaus moeten ook verder. Zij hadden hun hoop gevestigd op Jezus en moeten nu achteraf constateren dat hun eigen geestelijk leiders hem ter dood hebben laten veroordelen. Wat moet dat een dubbele klap zijn geweest. Eerst de dood van Jezus, maar dan ook nog het gegeven dat het hun eigen priesters en leiders waren geweest die dit teweeg hadden gebracht. Zo gauw als de Sabbath voorbij is keren zij Jeruzalem, de stad van de tempel de rug toe en gaan ze terug naar hun oude woonplaats. Ze moeten de draad maar weer oppakken, hoe moeilijk dat ook zal zijn.

Maar dan gebeurt er iets dat alles toch weer in een ander licht stelt.

Er komt iemand met hen meelopen. Iemand die hun verhalen aanhoort en de schrift uitlegt en die zich laat uitnodigen om bij hen te gast te zijn. Daar, bij het breken van het brood, herkennen zij dat het Jezus is, de opgestane Heer. Het is maar een moment, maar het is genoeg.

En zodra Jezus uit het zicht verdwenen is besluiten zij om terug te keren naar Jeruzalem, naar de andere leerlingen van Jezus. Zij willen weer samen zijn en delen wat ze hebben meegemaakt.

De lange wandeling met de vreemdeling, de schriftuitleg en tenslotte het delen van het brood: het lijken treden van een trap die leidt tot de ontmoeting met de opgestane Heer. En wanneer je de handelingen van Jezus in kerkelijke activiteiten zou moeten vatten, dan zou je kunnen zeggen dat hij begint met pastoraat. Hij loopt een stuk met hen op en vraagt hen wat hen zo bezig houdt.

Daarna begint het onderricht. Jezus leert hen wat er in de boeken van de profeten is geschreven over de Messias. Daarna volgt de liturgie. In het huis spreekt hij het dankgebed uit en wordt de

maaltijd een verwijzing naar het laatste avondmaal. Dan wordt de tafel in de huiskamer een ontmoetingsplaats voor God.

En het mooie is, ze zien niet alleen de opgestane Heer, ze komen zelf ook weer tot leven. Zo opent de toekomst zich voor hen op de plaats waar ze Jezus ontmoeten.

Onwillekeurig moet ik denken aan het lied uit Tussentijds dat zegt: Hier is de plaats waar God ons wil ontmoeten, waar wij met eerbied en ontzag, zijn heiligheid ontmoeten, de eerste dag. Ook voor de Emmaüsgangers breekt de eerste dag aan. De dag van de opstanding. Niet in de tempel of in een kerk, maar bij hen aan tafel laat de Heer zich ontmoeten.

En het aardige is dat juist de plaats waar God zich laat ontmoeten een thema lijkt te zijn in het verhaal van Jacob en de ladder. In dat verhaal komen we wel 6 keer het woord plaats tegen. Op het eerste oog lijkt het misschien een onbelangrijk woord, maar wanneer een schrijver in één vers drie keer het woord 'plaats' gebruikt, dan is het goed om je als lezer af te vragen: wat bedoelt hij daar toch mee? Luister maar:

Jacob vertrok uit Berseba op weg naar Charan en op zijn tocht kwam hij op een plaats waar hij bleef overnachten, omdat de zon al onder was gegaan. Hij pakte één van de stenen die daar (op die plaats) lagen, legde die onder zijn hoofd en ging op die plaats liggen slapen.

In het Oude Testament komt het woord Maqom, Mokum, wel 400 keer voor. En het heeft niet altijd precies dezelfde betekenis. Duidelijk is dat het in onze tekst geen plaats is waar Jacob naartoe is gereisd. Het is eerder een soort tussenruimte waarin hij terecht is gekomen. Ergens tussen Berseba en Charan komt hij op de Maqom, de plaats terecht. Wat hij achter zich heeft gelaten is tamelijk conflictueus: Jacob heeft zijn vader bedrogen en daarmee het eerstgeboorterecht van zijn oudste broer gestolen.

Maar wat is de waarde van het eerstgeboorterecht en wat is de waarde van de zegen van Izaäk, als je moet vluchten voor je broer en als je niet meer kunt wonen in het land van je voorouders? In Charan moet hij een nieuw bestaan opbouwen. Maar zal dat lukken? Zou hij, de bedrieger, wel in staat zijn om duurzame relaties op te bouwen? En zou hij in dat vreemde land weer een thuis vinden?

Zo komt hij op de plaats waar hij zich te rusten legt.

In de tussenruimte tussen het oude en het nieuwe.

De plaats tussen het land waar hij woonde en dat hem beloofd was

en het land waar hij nu naartoe reist. In de tussenruimte die zo vol lijkt te zijn van de vraag: Is er voor jou nog wel een toekomst?

Op die plaats krijgt Jacob een droom, een droom over een ladder die op de aarde stond en reikte tot in de hemel. Daarmee wordt de plaats waar hij rust een plaats van ontmoeting tussen het profane en het heilige, tussen het aardse en God.

Daarmee wordt de Maqom geen willekeurige plaats die Jacob aandoet onderweg van A naar B, maar een ruimte waarin hij de overgang kan maken.

Op die plaats laat God hem zien dat er verbinding is tussen hemel en aarde en in die verbinding tussen hemel en aarde ontstaat ruimte voor een nieuw begin.

In die ruimte tussen het oude en het nieuwe
wordt Jacob als mens gevonden door God.
De last van het verleden mag Jacob achter zich laten
en als gezegend mens mag hij zijn toekomst tegemoet gaan:
opnieuw geboren.
Terugkijkend zegt Jacob: Op deze plaats is de Heer aanwezig,
dit is niet anders dan het huis van God: Betel.

Toch denk ik dat het goed is om die betekenis van tussenruimte vast te houden. Ook al heeft de
plaats nu een naam gekregen. Want op de weg van Berseba naar Charan was Betel geen plaats
die Jacob aandeed om op krachten te komen.
Op de weg die Jacob ging was er een lange tijd niets, geen houvast, geen beschutting, alleen een
steen om zijn hoofd op te leggen.
En juist daar, in die tussenruimte wordt Jacob door God gevonden.
Vanaf dat moment weet Jacob:
ik was even thuis bij God,
het overkwam mij zomaar op de weg van Berseba naar Charan,
of van A naar B.

In die zin is het verhaal van de Jacobs ladder een contrastverhaal met het verhaal over de toren
van Babylon. In dat verhaal zijn het de mensen die proberen om in de hemel te komen. Zij
denken te weten wie God is en waar hij verblijft en stellen een plan van actie op.

In dit verhaal zien we iemand die veel verloren heeft
en niet weet hoe de toekomst zal zijn.
Hem komt God zelf tegemoet,
op een moment dat hij het niet verwacht,
op een plaats die eigenlijk niks is.

‘Ik ben de HEER, de God van je voorvader Abraham en de God van Isaak. Het land waarop je nu
ligt te slapen zal ik aan jou en je nakomelingen geven. Ikzelf sta je terzijde, ik zal je overal
beschermen, waar je ook heen gaat, en ik zal je naar dit land terugbrengen; ik zal je niet alleen
laten.
Moge de God van Abraham, Izaak en Jacob,
ook ons tegemoet komen wanneer wij op weg zijn, in Jezus naam. Amen